

Motion till riksdagen 2020/21:279

av **Magnus Oscarsson (KD)**

Vadstena

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett ökat statligt ansvar för Vadstena klostermuseum och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Historien om heliga Birgitta är en fantastisk historia om en kvinna som betytt så mycket för så många människor runt om i världen. Hennes historia har nu berättats i över 800 år. Det var heliga Birgittas vision – då hon fortfarande var Birgitta Birgersdotter – som fick kung Magnus Eriksson och drottning Blanka att donera palatset till en framtida klosterstiftelse. Påven godkände stiftelsen år 1370, och 1384 invigdes klostret. 1391 helgonförklarades Birgitta Birgersdotter och blev heliga Birgitta. Vadstena blev därmed den främsta vallfartsorten i Norden. Sedan 1999 är heliga Birgitta ett av Europas skyddshelgon och än idag finns Birgittas orden – Birgittasystrarna – på plats i Vadstena. Dessutom har byggnaden som klostermuseet ligger i en ännu rikare historia än så.

Den byggdes på 1200-talet av Bjälboätten. Denna ätt, som bl.a. ägde gården Bjälbo utanför Skänninge, var Sveriges mäktigaste under stora delar av 1200- och 1300-talet. Vi ser spår av den ännu idag i stora riksvapnet. De två gyllene lejonerna över tre bjälkar är hämtade från Bjälboättens vapen och tre kronor användes av både Magnus Ladulås och Magnus Eriksson.

Byggnaden som klostermuseet ligger i utgör också arkitektonisk historia. Det var den första profana tegelbyggnaden i Sverige och var vid sitt uppförande en storslagen anläggning. Motsvarande byggnader i Europa har förändrats under restaureringar på 1800-talet, men detta skedde inte i Vadstena. Byggnaden är därför norra Europas bäst bevarade högmedeltida palats. Den utgör en viktig del av Europas arkitekturhistoria.

Klostermuseet ger besökare möjlighet att ta del av kyrkans medeltida historia, om heliga Birgitta, Bjälboätten och en viktig del av riket Sveriges historia samt ger en unik inblick i 1200-talets arkitektur.

Tyvärr får inte Vadstena Klostermuseum en krona i statliga bidrag.

Samtidigt som miljoner kronor plöjs ner i avgiftsfri entré på museer i Stockholm får denna unika miljö inget. Det är ideella insatser från föreningen Birgittastiftelsen som gör verksamheten möjlig. Att de utan bidrag från staten lyckats hålla museet öppet är beundransvärt. Men det är inte långsiktigt, intäkterna räcker inte till.

Statens fastighetsverk skrev 2014: ”Klostermuseet bör omvandlas till ett nationellt ämnesmuseum över klosterväsendets kulturarv.” Det ligger verkligen på statens ansvar att bevara och visa en sådan viktig del av svensk historia.

Magnus Oscarsson (KD)